

[Jørgen Jensen.]

Jeg skal vende mig til nogle af de særlige problemer, som betænkningen omfatter, og først slå fast, at jeg må være enig i den betragtning, at vi i det store og hele må følge prisbevægelsen, sådan som den former sig i andre lande, som vi samarbejder med, og som vi handler med. Det er for stort et mål at sætte sig, at vi skulle have helt stabile priser, altså undgå alle prisstigninger herhjemme. Og derfor er problemstillingen jo ganske simpelt den: er der særlige kilder til den særlig kraftige prisstigning, vi har set i det danske samfund? Der er jeg enig med udvalgets betænkning i, at man ikke kan udpege en enkelt eller nogle få problematiske ting, men man må se tingene i deres sammenhæng.

Hvad er det så, der kan siges at have særlig dansk præg i denne inflationistiske bevægelse? Ja, et af de første steder, man må stoppe op, må være ved dette indkomstkapløb, som vi har set udvikle sig, og der anføres udmærkede grunde for, hvorfor det er forløbet således, men det er jo ikke ensbetydende med, at man synes, det har været en sund udvikling.

Som sagt kan vi ikke pege på nogle ganske bestemte ting og årsager, men der er noget væsentligt i dette, at det danske samfund er mere trægt, end det egentlig behøvede at være. Denne træghed giver mangel på tilpasningsmuligheder, og denne træghed fremkommer, dels fordi vi ikke har indrettet lovgivningen så fornuftigt, som vi kunne have gjort, dels fordi der er særlige sædvaner og særlig praksis rundt omkring i erhvervslivet og på arbejdsmarkedet. Der nævnes med rette nogle eksempler på denne træghed fra lovgivningens side: næringslovgivning og landbrugslovgivning og andre ting, der har specielt at gøre med statens lønpolitik, og jeg synes, det er fornuftigt, at det bliver fremhævet, at vi her har flaskehalse og træghedsfaktorer, som vi selv er i stand til at ændre ved en indsats fra lovgivningsmagts side. Det samme gælder til dels ude i erhvervslivet og på arbejdsmarkedet; vi lever sikkert i forestillinger fra et gammelt så at sige statisk samfund og tilpasser os ikke helt ud det dynamiske samfunds krav. Mit hovedsynspunkt i så henseende er, at jo mere liberalt vi ind-

retter lovgivningen og administrationen og hele samfundet, jo mere smidigt kan tingene forme sig, og jo større vækstbetingelser vil så også foreligge.

Indkomstkapløbet. Ja, det går jo her som i teatret, at hvis alle rejser sig op på én gang for bedre at kunne se, så er der ingen, der kan se bedre, end hvis alle sad ned. Det er en kendsgerning, at snart den ene gruppe, snart den anden gruppe har været forrest med hensyn til at skaffe højere indkomster, i hvert fald pengeindkomster, til sine medlemmer; andre indtægtsgupper, organiserede grupper, er så fulgt med, og man har stillet krav om kompensation. På et vist tidspunkt kunne en tidligere nationalbankdirektør sige noget i retning af, at kompensationserhvervet syntes at være det vigtigste i dette land. Og det får man jo ikke noget fornuftigt ud af. Man kan konstatere, at når alle får lige så meget, som man selv har fået, ja, så er man stort set ligestillet; det er i gunstigste tilfælde, for der er jo nogen, der sakker uundgåeligt agterud; det er de grupper af befolkningen, som ikke er organiseret og næppe kan være organiseret. Når det drejer sig om dette indkomstkapløb, synes jeg jo nok man med rette kan hævde, at regeringen måske af og til har savnet en autoritativ holdning, og at den i rette tid burde have advaret mod at gå videre ad denne bane.

Jeg er i øvrigt enig i den ret kraftige kritik, som udvalget fremlægger, og som jeg forstod at økonomiministeren også selv tilsluttede sig, af statens lønpolitik. Det er jo oplagt et område, hvor vi har levet i en gammel verden og ikke rigtig tilpasset os den nye.

Dyrtidsreguleringen, den automatiske, ja den har været særlig under anklage, og helt frikendt er den jo ikke. Det konstateres, at dyrtidsreguleringen, som den er indrettet og har været indrettet siden 1945, har ansvaret for ca. $\frac{1}{4}$ af indtægtsstigningerne i de senere år. Det er temmelig meget. Det konstateres, at en dyrtidsreguleringsportion betyder udpumpning af 1 milliard kr. i samlet købekraft, svarende til en gennemsnitlig prisstigning på godt 1 pct. Det er en lidt fattig trøst at konstatere, at for en 8-10 år siden kunne folk, der havde forstand på arbejdsmarkedets forhold, skønne,